

Ulkoistiko TEM ajatustoimintansa?

Pääkirjoitus

VERKKOUUTISET.fi; 22.04.2009 00:00

Työ- ja elinkeinoministeriö haluaa parantaa työelämää kansalaisten antamien ideoiden pohjalta. Ehdotuksia kerättiin internetin blogiin ja ajatushautomo Deimos Helsinki loppujalosti, ne yhteiseksi manifestiksi, joka luovutettiin ministeri **Tarja Cronbergille** (vihr.) tiistaina.

Ajatus menettelytavasta on kaunis ja varmaan pehmeän kansalaislähtöinen. On kuitenkin mahdotonta erottaa sitä, mikä on todellista kansalaispalautetta ja missä alkaa kirjoittajien oma tulkinta. Manifestissä kuvataan laveasti sitä, millaiseksi tekijöiden mielestä työ koetaan aina työpaikkakiusaamisesta työn ja ympäristön väliseen suhteeseen. Käytännön työelämästä katsottuna paikoin etäiseltä näyttävän ja paikoin taas vanhoja kliseitä toistavan analyysin jälkeen ministeriö esittää kymmenkohtaisen toimenpidelistan otsikolla: "Parempaa työtä kaiken ikäisille".

Listassa on tärkeitä ja vakavasti otettavia asioita, kuten työpaikkakiusaamisen lopettaminen kampanjoimalla, kuntien toimenpideohjelmalla sekä yhteisellä tietokannalla. Toisaalta mukana on myös käytännölle vieraampaa toiveajattelua, kuten että jokainen työpaikka tekisi henkilöstö- ja ympäristötilinpäätöksen. Tällaisesta toivehurskastelusta saadaan helposti aikaan pelkkiä byrokratiaraportteja arkiston täytteeksi.

Niille, joiden pääasiallinen huoli tällä hetkellä on oman työn jatkuminen, näyttyy TEM:n manifesti pahimmillaan jopa loukkaavana. Mitään siitä todellisuudesta, jossa kamppaillaan työn tuottavuuden ja työpaikan säilymisen kanssa, ei ole vuotanut manifestiin. Mieleen tulee, että manifestin kirjoittajat hapuilevat todellisuudessa, jossa toiset ovat kertoneet heille työnteosta, joka on jokin toisessa todellisuudessa ilmenevä teoreettinen ja abstrakti käsite.

Etäällä on myös se maailma, jossa pohditaan työssä jaksamista ja tulevaa eläkeikää. Onneksi sentään hankkeen käynnistänyt ministeri Cronberg muisti manifestia vastaanottaessaan huomata, että työpolitiikan keskiössä on myös työssä pidempään jaksaminen.

Hiiri ei ollut kissalle häävi räätäli, mutta oli ainakin rehellinen, kun myönsi, ettei tullut takkia eikä edes housuja. Ministeriökin olisi voinut ristiä hyvän työn manifestinsa työpaikkakiusaamisen ohjelmaksi, niin nimi olisi ollut lähempänä totuutta.

Toinen asia on tietty se, onko siitä hyväksi kiusaamisenestäjäksiään. TEM:n omaa työolobarometriä lukemalla päätyy paljon tarkempaan kuvaan siitä, millainen tilanne työpaikoilla vallitsee. Huomattavaa on, että henkinen väkivalta on kuntien ja valtion tehtävissä paljon yleisempää kuin teollisuuden ja yksityisten palveluiden piirissä. Yli 40 prosenttia julkisen sektorin työntekijöistä on havainnut henkiseksi väkivallaksi luokiteltavaa toimintaa omien työtovereidensa taholta. Ehkäpä toimiin kannattaisi tarttua vaihteeksi ihan itse.

Ajatuspajojen käyttämisestä on viime vuosina tullut muodikasta. Pahimmillaan siitä tulee trendipelleilyä, jos harmaat, mutta asiansa hallitsevat erikoisosajaat sysätään syrjään mediaseksikkäiden kaikkien alojen ajattelupohtimoiden tieltä. Ajatustoimintaa ei aina kannattaisi ulkoistaa.